

Крістіна Олександрівна Смоліна – студентка II курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Людмила Анатоліївна Парфентій** – доцент
кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського
національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук

РОЛЬ СУДОВОЇ БУХГАЛТЕРІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

В умовах воєнних дій на сході України, що мали місце протягом останніх років, у нашій країні сформувалась складна політична та економічна ситуація, що є вирішальною в контексті існування та становлення держави. З метою повноцінної діагностики та організації ефективної системи економічної безпеки держави необхідним є своєчасне запобігання та цілеспрямована боротьба з економічною злочинністю. Тенденції розвитку економічної злочинності, її причини та умови, особливості виникнення, а також механізми врегулювання досліджує комплексна економіко-правова дисципліна – судова бухгалтерія, яка займає визначальне місце в системі забезпечення економічної безпеки.

Актуальність роботи обумовлюється завданнями судової бухгалтерії, які полягають у забезпеченні розслідування злочинів у сфері економіки, що сприяє підвищенню рівня економічної безпеки держави.

Метою роботи є визначення місця та ролі судової бухгалтерії в системі забезпечення економічної безпеки держави.

Сучасний стан економіки України характеризується рядом негативних явищ, серед яких чільне місце займає зростання економічної злочинності. Виходячи з того, що – головна роль у забезпеченні економічної безпеки належить державі [2, с. 6], виникає необхідність підвищення ефективності роботи правоохоронних органів, які все частіше стикаються з криміналізацією економічних стосунків.

Практичний досвід свідчить, що для ефективного розгляду суперечок пов'язаних з господарською діяльністю та розкриття злочинів економічного характеру, насамперед, необхідним є фаховий досвід в галузі бухгалтерського та податкового обліку. Навіть більше, розкриття економічних і фінансових злочинів, що здійснюються на тлі недосконалого законодавства фахово обізнаними особами, стає майже неможливим без знань судової бухгалтерії, оскільки більшість порушень відображаються в бухгалтерському обліку. Саме тому, важливу роль у забезпеченні економічної безпеки держави відіграє судова бухгалтерія.

Судовий бухгалтерський облік за кордоном існує вже багато років і з удосконаленням господарських зв'язків займає чільне місце в системі

економічної безпеки цих держав [1, с. 5]. В Україні судова бухгалтерія також має неабияке значення, і як економіко – правова дисципліна, і як важливий компонент у боротьбі з економічною злочинністю.

Становлення та розвиток судової бухгалтерії охоплює три основні етапи [1, с. 12]:

1) з 50-х років XX століття до 1975 року – укладання бази та зародження судової бухгалтерії;

2) з 1976 р. до 1990 р. – становлення судової бухгалтерії;

3) з 1991 р. і донині – подальший розвиток судової бухгалтерії.

Судова бухгалтерія ґрунтується на економічних і юридичних судженнях. Вона досліджує способи та причинність встановлення ексцесів в економічній сфері згідно норм чинного законодавства та інших нормативно-правових актів, унормовує методи та засоби розкриття цих злочинів, удосконалює методику фахових економічних і бухгалтерських знань у слідчій та юридичній практиці. Крім того, судова бухгалтерія з метою забезпечення економічної безпеки виконує наступні функції [3]:

1) криміналістична – опрацьовує способи збирання доказів одержаних за допомогою правової бухгалтерії;

2) процесуальна (доказова) – одержання доказів про вчинення злочинних бухгалтерських дій, за які передбачена юридична відповідальність;

3) кримінологічна – запобігання, оцінка, передбачення фінансово-господарських порушень за допомогою судової бухгалтерії;

4) кримінально-правова – це кваліфікація порушень в сфері бухгалтерського обліку на основі даних судової бухгалтерії.

Судова бухгалтерія у своїй діяльності розробляє способи застосування бухгалтерських і економічних знань у праві, кваліфікує призначення та проведення документальних ревізій, судово-економічних (бухгалтерських) експертиз, аудиторських перевірок, теоретично обґрунтовує емпіричні та наукові рекомендації, за допомогою яких вирішуються питання, пов'язані з забезпеченням економічної безпеки України.

Виходячи з вищезазначеного, судова бухгалтерія відіграє важливу роль у системі забезпечення економічної безпеки, оскільки має на меті розв'язання питань, пов'язаних із розслідуванням і розкриттям економічних злочинів, та дослідженням нових прийомів скоєння економічних правопорушень на сучасному етапі розвитку України, у період розбудови ринкової економіки та правової держави.

Література

1. Дондик Н. Я. Судова бухгалтерія : навч. посіб. / Н. Я. Дондик, Г. П. Дондик. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 208 с.
2. Небава М. І. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / М. І. Небава, Ю. В. Міронова. – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 73 с.

3. Романов В. В. Судебная бухгалтерия : краткий курс : [учебное пособие] / В. В. Романов. – Саратов : Научная книга, 2012. – 69 с.

*Дмитро Сергійович Скрипка – студент II курсу Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Наталія Марківна Нілова – доцент кафедри
соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського
національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент*

ФРІКОНОМІКА: КНИГА ЯК НАУКА

Інновацією в економічній науці стала «Фрікономіка». Це дебютна книга економіста Університету Чикаго Стівена Левітта і журналіста New York Times Стефана Дж. Дабнера, яка була опублікована 12 квітня 2005 року видавництвом Вільяма Морроу.

Специфікою цієї роботи стало роз'яснення того, як злиття попультури та економіки впливає на суспільство. Автори ставлять неординарні питання і відповідають на них. На перший погляд, ці відповіді є дуже дивними, однак при належному міркуванні – очевидними.

При написанні книги був використаний підхід, коли за допомогою економічного інструментарію були дані відповіді на питання, котрі складно віднести до класичної економіки. Так з'явилась нова галузь дослідження – фрікономіка. Тому варто згадати, що засновник класичної економіки Адам Сміт був насамперед філософом і, зокрема, моралістом. Його робота «Теорія моральних почуттів» (1759 р.) була опублікована в період класичного капіталізму. Зачарований змінами Сміт приділяв значну увагу «людському ефекту», тобто тому факту, що економічні сили значно змінюють образ думок і дій особистості в тій чи іншій ситуації.

Економіка, з точки зору фрікономіки, є перш за все наукою, заснованою на вимірах, що має інструменти для отримання відповідей на певні питання. Тобто «економіка» – це масив інформації про робочі місця, ринок нерухомості, інвестиції тощо. Однак інструменти економіки можуть бути також застосовані для вивчення інших цікавих речей.

Міркування дослідників засновані на тому, що загальноприйнятій точки зору можуть глибоко вкоренитися в мізках людей і змінити їх вкрай важко, проте це можливо. Так, як відповідь на питання про припинення злочинності у США періоду 1990-х, автори фрікономіки розглядають діяльність Норми Мак-Конвей. Відстоявши інтереси жінок у суді на право абортів, ця жінка значно більше вплинула на рівень